

Je website op het internet zetten

Een plek voor je stek

In deel 1 van deze cursus, in Clickx 168, hebben we een eigen website in elkaar gestoken. Maar voor mensen je website kunnen bezoeken, moet je hem uiteraard beschikbaar maken. Dat doe je door hem op het internet te plaatsen. In deel 2 van onze cursus vertellen we je wat meer over hosting en maken we je wegwijs in ftp-client FileZilla. FREDERIK MEURIS

WAT DOEN WE?

- ONZE WEBSITE PUBLICEREN

WAARMEE?

- FILEZILLA

HOELANG?

- VIJF À TIEN MINUTEN

MOEILIKHEID?

Het internet staat verspreid op computers overal ter wereld, al zijn dat in het grootste deel van de gevallen geen gewone desktopcomputers zoals die op jouw bureau. Webpagina's (en andere internetinhoud) staan op zogenaamde webserver. Dat zijn computers die een speciaal programma (ook wel webserver genoemd) draaien dat luistert naar verzoeken die binnenkomen volgens het Hypertext Transfer Protocol (http) en dat die verzoeken van zogenaamde clients beantwoordt. Zo'n client toont het resultaat vervolgens aan de gebruiker. Een voorbeeld hiervan is je webbrowser (de client) die aan de server vraagt om een bepaalde website op

te halen. De webserver gaat kijken of de pagina nog beschikbaar is en stuurt dan alle gegevens door naar je browser, die de website vervolgens op je scherm tovert. Naast http is er ook ftp, wat staat voor File Transfer Protocol. Dat protocol dient om de uitwisseling van bestanden tussen computers te vergemakkelijken, bijvoorbeeld als je de bestanden van je website op een webserver wil zetten, zodat mensen je pagina's kunnen bezoeken. Voor dat transport zorgt een ftp-client zoals FileZilla. Hoe dat in zijn werk gaat, vertellen we je zo meteen. Maar eerst moet je nog op zoek naar een geschikte bouwgrond voor je stek op het net.

Een domeinnaam kiezen

Websites worden geïdentificeerd aan de hand van hun *ip-adres*. Omdat zo'n reeks cijfers niet meteen makkelijk te onthouden is, kan je aan een ip-adres een *url* toewijzen. Als je bijvoorbeeld www.clickx.be in je browser ingeeft, gaat die op zoek naar het ip-adres dat achter die url zit. Zo'n url dient dus voornamelijk om mensen je website gemakkelijk te laten terugvinden. Het belang van een goede domeinnaam valt dan ook niet te onderschatten. Hij moet liefst te maken hebben met de inhoud van je website, gemakkelijk te onthouden zijn en uiteraard ook beschikbaar zijn. Het Belgische TLD .be wordt beheerd door DNS www.dns.be. Op hun site worden alle vragen beantwoord die je maar kan hebben over domeinnamen. Je kan er ook nakijken of de domeinnaam die jij voor ogen hebt nog vrij is of niet. Daarvoor surf je naar dns.be en vul je de gewenste domeinnaam in (zonder www. er voor en zonder .be er achter) in het vakje rechtsbovenaan, naast **WHOIS OPZOEKEN**. Vervolgens klik je op het blauwe knopje met de witte pijl en krijg je de status van de domeinnaam te zien. Vul je bijvoorbeeld **Clickx** in, dan krijg je de melding **NOT AVAILABLE FOR REGISTRATION**. Als je meer informatie wil over de eigenaar van de domeinnaam, dan vul je onderaan de pagina de *captcha*-code in en druk je op **DETAILS**. Vervolgens kan je zien wie de naam wanneer geregistreerd heeft en bij welke registrar hij of zij dat heeft gedaan. Een registrar of agent is iemand die

The screenshot shows the dns.be website interface. At the top, there's a search bar with 'clickx.be' entered and a 'whois search' button. Below the search bar, a table displays the search results:

Domeinnaam	Status
clickx.be	NOT AVAILABLE FOR REGISTRATION

Below the table, there's a section titled 'WHOIS JURIDISCHE VERKLARING EN GEBRUIKSVORWAARDEN' containing legal disclaimers in Dutch. At the bottom, a note states: 'Door het invoeren van een zoekopdracht aanvaardt u om de ter beschikking gestelde informatie niet te gebruiken.'

Clickx.be is jammer genoeg al bezet.

domeinnamen kan registreren bij DNS. Vul je een domeinnaam in op dns.be en krijg je de melding **AVAILABLE FOR REGISTRATION**, dan kan je bij zo'n agent terecht om die domeinnaam te registreren. Een lijst met erkende agenten vind je eveneens op dns.be, waar je in de menubalk klikt op **GEREGISTREERDE AGENTEN**. Wil je een agent vinden bij jou in de buurt, dan klik je aan de linkerkant op **ZOEKEN** en vul je in het juiste zoekveld je postcode in.

Hoeveel kost een domeinnaam?

De kosten van een domeinnaam kunnen erg verschillen. DNS rekent zijn agenten 3 euro aan (exclusief btw) voor de registratie en nog eens 3 euro voor de jaarlijkse hernieuwing. De uiteindelijke kosten voor de gebruiker liggen wel hoger, omdat de agenten uiteraard zelf ook een deel van de koek willen. Bovendien zit in dat bedrag enkel de domeinnaam inbegrepen. Je zal waarschijnlijk ook nog webruimte nodig hebben, en misschien enkele e-mailadressen of andere diensten. Informeer dus best bij een paar verschillende agenten naar de kosten van een totaalpakket. Let ook goed op het verkeer dat op je site is toegelaten. Dat bestaat uit inkomend verkeer (bijvoorbeeld als je nieuwe bestanden uploadt) en uitgaand verkeer. Elke keer dat iemand je site bezoekt, moeten de pagina's en afbeeldingen naar de computer van die bezoeker gestuurd worden. Ook downloads van muziek of filmpjes zijn uitgaand verkeer. Als je bijvoorbeeld maandelijks 1 GB aan verkeer mag hebben, dan is het geen goed idee om een downloadwalhalla van grote bestanden te beginnen. Wil je de kosten zoveel mogelijk beperken, dan kan je een url ook gewoon laten verwijzen naar de gratis webruimte die je van je provider hebt gekregen.

The screenshot shows the 'Geregistreerde agenten' (Registered agents) page on dns.be. It includes a search bar, a list of agents with their details (name, address, phone, fax), and a table of agents with columns for name, address, phone, fax, and location. The agents listed are LazerNet byba, LBI, LaasWeb BV, and LET SPRL.

Agenten	Adres	Telefoon	Fax	Locatie
LazerNet byba	Adres: Rozenlaan 13	Telefoon: +32.474970789	Fax: +32.33124304	2390 Oostmalle BE
LBI	Adres: Colonel Bourg 105a	Telefoon: +32.27060540	Fax: +32.27060569	1140 Brussels BE
LaasWeb BV	Adres: J.W. Lucasweg 35	Telefoon: +31.203162880	Fax: +31.203162890	2031BE Haarlem NL
LET SPRL	Adres: Avenue Louise 215a	Telefoon: +32.26278787	Fax: +32.26278788	1050 Bruxelles BE

Ook registrars uit het buitenland worden opgenomen in de lijst.

Ftp-clients

Of je nu je eigen domeinnaam en bijhorende webruimte hebt, dan wel de gratis webruimte van je provider gebruikt, je website uploaden doe je het beste met een zogenaamde ftp-client. Zoals we eerder al zeiden, is dat een programma waarmee je bestanden via het File Transfer Protocol op een webserver kan zetten. Dat klinkt ingewikkelder dan het is, want de meeste ftp-clients hebben een Verkenner-achtige interface waarin je simpelweg de bestanden van je harde schijf naar je webruimte kan slepen. Bekende voorbeelden van ftp-clients zijn WS_FTP, CuteFTP, Total Commander en FileZilla. Van die laatste leggen we je de werking uit.

FileZilla

FileZilla is een openbronprogramma dat je gratis kan downloaden via <http://filezilla-project.org>. Op die website druk je onderaan op de grote knop met het opschrift **DOWNLOAD FILEZILLA CLIENT**. Op de volgende pagina vind je de installatiebestanden voor Windows, Linux en Mac OS X. Windows-gebruikers klikken op de bovenste link, waar je tussen haakjes **RECOMMENDED** ziet staan. Je wordt omgeleid naar de site van SourceForge, en het downloaden begint automatisch. Als je browser de download blokkeert, moet je hem nog even handmatig toestaan. Bewaar het installatiebestand op je bureaublad en dubbelklik erop zodra het binnenhalen voltooid is. Klik op **I AGREE** en kies vervolgens **NEXT** (tenzij je FileZilla enkel voor jouw gebruikersaccount van Windows wil installeren). Daarna vraagt de wizard welke onderdelen je wil installeren. Je keuze bevestig je met een druk op **NEXT**. Dan moet je nog een doelmap kiezen en de naam van de map die in het Start-menu zal worden aangemaakt, waarna het installeren eindelijk begint. Met een druk op **FINISH** sluit je de wizard en kan je aan de slag.

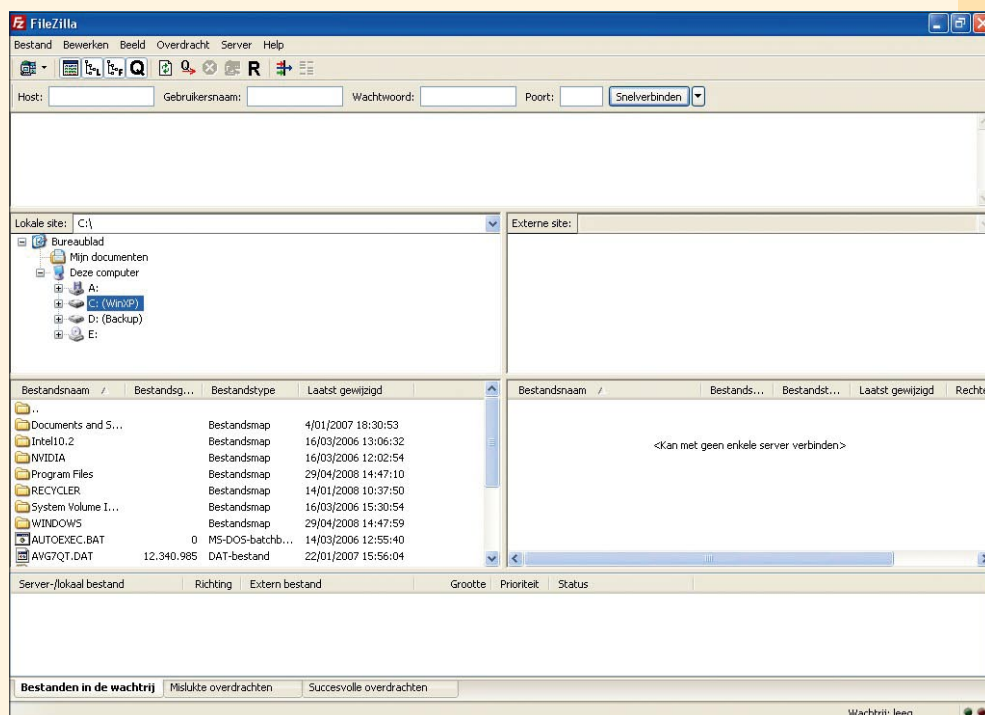
The screenshot shows the 'Client Download' page for FileZilla. It lists the latest version (3.0.9.2) and provides download links for Windows, Linux, and Mac OS X. The Windows section is highlighted, showing links for 'FileZilla_3.0.9.2_win32-setup.exe (recommended)' and 'FileZilla_3.0.9.2_win32.zip'. The Linux section shows a link for 'FileZilla_3.0.9.2_i586-linux-gnu.tar.bz2'. The Mac OS X section shows links for 'FileZilla_3.0.9.2_i586-apple-darwin9.app.tar.bz2 (Intel)' and 'FileZilla_3.0.9.2_powerpc-apple-darwin9.app.tar.bz2 (PowerPC G4)'. There are also links for 'Source code' and 'Checksums'.

FileZilla is ook beschikbaar voor andere besturingssystemen dan Windows.

Een eerste indruk

De eerste keer dat je FileZilla opstart, krijg je een welkomskadertje te zien dat je vraagt om alle bugs die je tegenkomt te melden. Met een druk op **OK** verdwijnt dit kadertje en wordt de interface geopend. Bovenaan zie je de menu-balken, met daaronder een witte ruimte. Dat is het berichtenlogboek. Als je een verbinding maakt met een server, wordt daar de communicatie tussen FileZilla en de server weergegeven. Onder de witte ruimte zie je vier vakjes staan. De twee aan de linkerkant geven je de boomstructuur van je computer en in de twee aan de rechterkant krijg je straks de boomstructuur van je website te zien. In het bovenste vakje krijg je enkel de mappen te zien, terwijl je in het onderste ook ziet wat er in de mappen zit. Voorlopig zie je aan de rechterkant enkel **KAN MET GEEN ENKELE SERVER VERBINDEN** staan. Onder de vier werkvakken zie je opnieuw een schermbrede witte balk staan, namelijk de overdrachtswachtrij. Daarin kan je volgen in hoeverre het up- of downloaden van bepaalde bestanden gevorderd is en welke bestanden er nog in de wachtrij staan om

Je went snel aan de interface van FileZilla.

geüpload of gedownload te worden. Door op de tabbladen onderaan te klikken, kan je de mis-

lukte en de succesvolle overdrachten afzonderlijk bekijken.

TIP

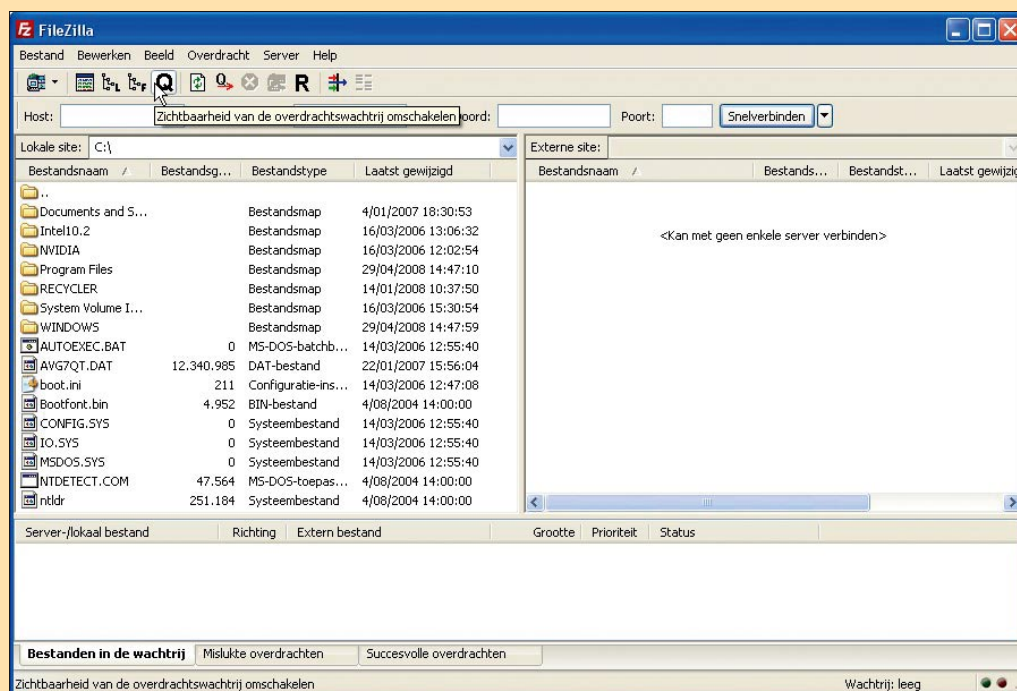
Taal gebruikt standaard de taal van jouw systeem. Verkiez je toch een andere taal, dan klik je in de menu-balk op **BEWERKEN** en vervolgens op **INSTELLINGEN**. In de kolom aan de linkerkant druk je op **TAAL**, waarna je aan de rechterkant een keuzelijst krijgt. Bevestigen doe je met **OK**. Daarna moet je FileZilla wel even herstarten.

De interface aanpassen

Om schermruimte te besparen, kan je de interface makkelijk aanpassen. In de knoppenbalk bovenaan zie je dat er vier knoppen ingedrukt zijn. Met de eerste knop (de tweede van links) schakel je het berichten-

logboek in en uit. De tweede, die een icoontje heeft met een mappenstructuur en de letter L, dient om de boomstructuur van je computer al dan niet weer te geven. De derde knop (dezelfde als de tweede,

maar dan met de letter F) heeft dezelfde functie voor de mappenstructuur van de server. De laatste knop, met de hoofdletter Q, gebruik je om de overdrachtswachtrij onderaan te verbergen.

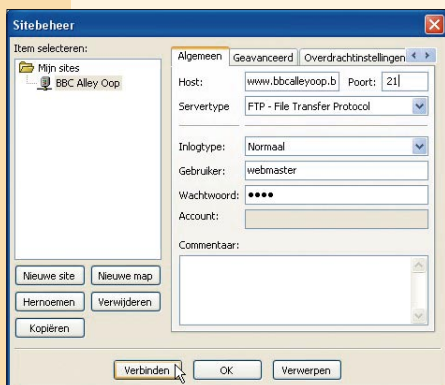
Door in FileZilla drie knopjes uit te zetten, heb je een beter overzicht op je mappen en bestanden.

Een verbinding opzetten en afbreken

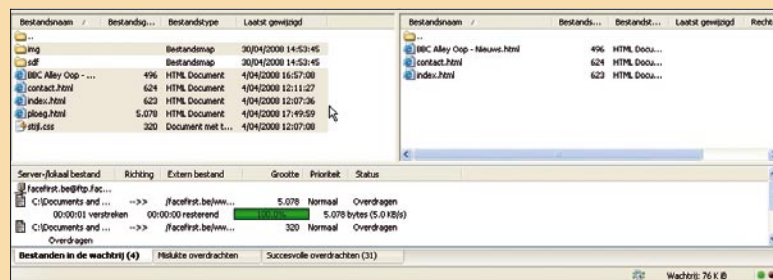
Voor je je website op het internet kan gooien, moet je uiteraard een verbinding opzetten tussen je computer en de server. Druk in de menubalk bovenaan op het meest linkse icoontje om het Sitebeheer-venster te openen. Vervolgens klik je aan de linkerkant op de knop **NIEUWE SITE**. Die mag je meteen een geschikte naam geven. Deze naam wordt door FileZilla enkel gebruikt om de website te identificeren en heeft dus geen invloed op je site zelf. In het tabblad **ALGEMEEN** aan de rechterkant moet je nu de inloggegevens van je webruimte ingeven. De host is normaal gezien iets als www.jouwwebsite.be of ftp.jouwwebsite.be. Gebruik je gratis webruimte van Telenet, dan vul je hier users.telenet.be in. Skynet-gebruikers doen hetzelfde, maar vervangen telenet door SKYNET. Bij poort vul je **21** in en het servertype mag je op **FTP** laten staan. Het inlogtype moet je wel veranderen naar **NORMAAL**. Vervolgens vul je de gebruikersnaam en het wachtwoord in dat je van jouw provider of registrar hebt gekregen. Met een druk op **VERBINDEN** worden de gegevens bewaard en wordt er een verbinding gemaakt met de server. Wil je geen verbinding met je server maken, dan druk je op **OK** om de gegevens op te slaan. Om de verbinding te

verbreken, druk je in de knoppenbalk op de knop met het rode kruis erover, de vierde van rechts te beginnen. Wil je de laatste gemaakte verbinding herstellen, dan druk je op de knop met de zwarte hoofdletter **R**.

Een verbinding opzetten is doodeenvoudig.

Bestanden versluizen

Links zie je de bestanden op de computer, rechts die op de server en onderaan kan je het uploadproces volgen.

Zodra de verbinding op poten staat, is het een fluitje van een cent om je website te publiceren. Je moet immers alleen de bestanden en mappen van op je harde schijf naar de server verslepen, net zoals je in Windows Verkenner doet. Zorg wel dat je de bestanden in de juiste map op de server zet. Als je webruimte aangekocht hebt, moet je dikwijls naar de map **wwwroot** of **www.jouwdomein.be** navigeren en daar alle bestanden in droppen. Hoe dat bij jou precies in elkaar zit, vraag je best even aan je registrar. Gebruik je de gratis webruimte van je provider, dan sleep je alles gewoon naar de hoofdmap. Als het uploaden voltooid is, surf je naar je website om te kijken of alles er opstaat. Vergeet zeker je openingspagina (index.html of index.htm) niet, want anders krijg je niks te zien! ♦

TIP Snelverbinden

Wil je de inloggegevens niet bewaren, dan kan je ook de balk Snelverbinden gebruiken. Die vind je bovenaan onder de knoppenbalk. In de verschillende veldjes vul je dan de host, je gebruikersnaam, je wachtwoord en de poort in, en met een druk op **SNELVERBINDEN** wordt er een verbinding met de server gelegd.

VAKTAAL

A - M

N - Z

CAPTCHA: Completely Automated Public Turingtest to tell Computers and Humans Apart. Methode die vaak gebruikt wordt bij registraties en stemprocedures op het internet, om na te gaan of er sprake is van een 'menselijke gebruiker' en om geautomatiseerde stemmen tegen te gaan. De gebruiker moet dan een willekeurige reeks cijfers en letters overtuken.

IP-ADRES: Uniek adres bestaande uit vier getallen die door een punt gescheiden worden. Op basis van dit nummer kan een computer binnen een netwerk herkend worden.

TLD: Toplevel domein. Het laatste gedeelte van een domeinnaam op internet. Een tld bestaat uit de letters die na het laatste punt in de domeinnaam komen. Voorbeelden zijn .com, .be, .net en .org.

URL: Uniform Resource Locator, het unieke webadres van een website.